

Riskbedömning

Beskrivning av patienterna i de olika riskgrupperna

Kariesrisk

Låg risk (0): Patient med ingen eller låg kariesaktivitet, god munhygien och goda kostvanor. Patienten koopererar och kommunicerar väl i tandvårdsituationen och har en låg kariesprevalens.

Måttlig risk (1): Patient med måttlig kariesaktivitet. Patientens munhygien och kostvanor kan ha brister. Det kan förekomma kooperations- (t. ex. pga. tandvårdsrädsla) och kommunikationsproblem samt vissa påverkande allmänna sjukdomar. Kariesprevalensen moderat.

Hög risk (2): Patient med hög kariesaktivitet. Patientens munhygien och kostvanor har brister. Det kan förekomma svåra kooperations- (t. ex. pga. tandvårdsrädsla) och kommunikationsproblem samt vissa, i hög grad, påverkande allmänna sjukdomar. Kariesprevalensen är hög.

Parodontal risk

Låg risk (0): Patient med frisk gingiva och god munhygien. Patienten koopererar och kommunicerar väl i tandvårdssituationen och har ingen tidigare parodontal sjukdomserfarenhet.

Måttlig risk (1): Patient med gingivit. Patientens munhygien har brister. Det kan förekomma kooperations- (t. ex. p.g.a. tandvårdsrädsla) och kommunikationsproblem samt vissa påverkande allmänna sjukdomar. Det kan förekomma tidigare parodontal sjukdomserfarenhet.

Hög risk (2): Patient med gingivit och subgingival tandsten eller parodontit. Patientens munhygien har stora brister. Det kan förekomma svåra kooperations- (t. ex. p.g.a. tandvårdsrädsla) och kommunikationsproblem samt vissa, i hög grad, påverkande allmänna sjukdomar. Tidigare parodontal sjukdomserfarenhet kan förekomma.

Faktorer som underlag vid riskbedömning

Riskbedömningen utgör ett viktigt underlag för den enskilda patientens terapiplan och revisionsintervall. Det finns ett stort antal faktorer som kan användas som underlag för bedömning av risken att i framtiden få ny eller fortsatt utveckling av kariessjukdom och parodontal sjukdom.

I tabellen nedan listas ett antal faktorer av betydelse för att kunna göra en riskbedömning vad gäller utvecklingen av kariessjukdom.

Risikfaktorer kan hittas inom allmänhälsa, familjesituation, munhygienvanor, kostvanor, kariesaktivitet och kariesprevalens. En person kan ha flera riskfaktorer.

	Friskfaktorer	Risikfaktorer
Allmänhälsa	Fullt frisk	Allmänsjukdom t.ex. diabetes, astma, läkemedel som orsakar muntorrhet, funktionsnedsättning
Familj och socioekonomi	Stabil ekonomi Högre utbildning Kommer på bokade besök Stöd från vårdnadshavare Stabil hemmiljö	Skilsmässa Sjukdom i familjen Tandvårdsräd förälder Första generationens invandrare Syskon med karies Ordning i syskonskaran Placerad/HVB-hem Uteblivanden/sena återbud
Munhygienvanor	Goda munhygienvanor: tandborstning med fluoridtandkräm två gånger per dag. Vuxenhjälp vid tandborstning upp till 10–12 års ålder. Somnar med rena tänder	Bristande munhygienvanor: Oregelbunden tandborstning Tandborstning utan hjälp från vuxen under 10–12 års ålder. Ej fluoridtandkräm Somnar ej med rena tänder
Kostvanor	Regelbundna måltider Ej småätande Låg frekvens av söta intag Vatten som törstsläckare	Oregelbundna måltider/intag Småätande Frekventa söta intag (fast och flytande) Nattmål
Kariesaktivitet	Inga aktiva kariesangrepp	Kariesaktiv
Tidigare kariesangrepp	Låg kariesprevalens	Måttlig-hög kariesprevalens